

The effect of academic enthusiasm on academic hope through the mediating role of academic optimism in students

Gholam Hassan Panahi¹ | Tayebeh Ordoni² | Sajad Kazemi³

1. **Corresponding Author**, Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran. **E-mail:** gh.panahi@cfu.ac.ir
2. M.A. of Educational Management, Azad University, Zahedan, Iran. **E-mail:** ordouni@gmail.com
3. M.A. of Educational Management, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran. **E-mail:** Sajad.kazemi.uast@gmail.com

Article Info

Article Type:

Research Article

Received Date:

14 January 2023

Received in Revised From:

12 March 2023

Accepted Date:

28 August 2023

Published Online:

05 September 2023

Keywords:

Academic Enthusiasm, Academic Hope, Academic Optimism

Abstract

The aim of the study was to determine the effect of academic enthusiasm on academic hope with the mediating role of academic optimism in students. This research was applied in terms of purpose and descriptive in terms of correlation type using the method of structural equations. The statistical population includes 4191 female students of the second level of secondary school in the two districts of Zahedan city in the academic year of 1400-1401, of which 352 were selected as the sample size based on Morgan's table through stratified random sampling. The research tools were academic enthusiasm questionnaire (Fredericks et al., 2004), Student Academic Optimism (Tschannen-Moran et al., 2013) and academic hope questionnaire (Khormai and Kemari, 2016). The results showed that academic enthusiasm had a direct and significant effect on academic hope and academic enthusiasm on students' academic optimism.

Cite this article: Panahi, G.H., Ordoni, T., & Kazemi, S. (2023). The effect of academic enthusiasm on academic hope through the mediating role of academic optimism in students. *Journal of Educational Psychology Studies*, 20(50), 20-33.

DOI: 10.22111/JEPS.2023.41871.4989

© The Author(s).

Publisher: University of Sistan and Baluchestan

تأثیر اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش بینی تحصیلی در دانش آموزان

غلامحسن پناهی^۱ | طیبه اردونی^۲ | سجاد کاظمی^۳

۱. نویسنده مسئول، استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران. رایانامه: gh.panahi@cfu.ac.ir
۲. کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، زاهدان، ایران. رایانامه: ordouni@gmail.com
۳. کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران. رایانامه: Sajad.kazemi.uast@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف تحقیق حاضر تعیین تأثیر اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش بینی تحصیلی در دانش آموزان بود. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع همبستگی به روش معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل دانش آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به تعداد ۴۱۹۱ نفر که براساس جدول مورگان تعداد ۳۵۲ نفر به عنوان حجم نمونه از طریق روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه اشتیاق تحصیلی (فردریکز و همکاران، ۲۰۰۴)، پرسشنامه خوش بینی تحصیلی (اسچن موران و همکاران، ۲۰۱۳) و پرسشنامه امید تحصیلی (خرمایی و کمری، ۱۳۹۶) بود. نتایج تحلیل مسیر نشان داد اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی دانش آموزان تأثیر مستقیم و معناداری داشت ($P < 0/01$). تأثیر غیرمستقیم اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش بینی تحصیلی در دانش آموزان نیز معنادار بود ($P < 0/01$); بنابراین به طور کلی نتیجه گرفته می شود، اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق خوش بینی تحصیلی در دانش آموزان تأثیر غیرمستقیم و معناداری داشت؛ که نتیجه حاصل می تواند مورد استفاده معلمان و مربیان قرار بگیرد.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۲۴	
تاریخ ویرایش: ۱۴۰۱/۱۲/۲۱	
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۰۶	
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۶/۱۴	
واژگان کلیدی: اشتیاق تحصیلی، امید تحصیلی، خوش بینی تحصیلی	

استناد به این مقاله: پناهی، غلامحسن؛ اردونی، طیبه و کاظمی، سجاد. (۱۴۰۲). تأثیر آموزش درس علوم تجربی پایه هفتم براساس رویکرد ساختن گرایی بر سبک های شناختی دانش آموزان دختر. مجله مطالعات روانشناسی تربیتی، ۲۰(۵۰)، ۳۳-۲۰.

DOI: 10.22111/JEPS.2023.41871.4989

مقدمه

امروزه موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان، موضوع قابل توجهی برای والدین و دست‌اندرکاران نظام‌های آموزشی است. از عواملی که می‌تواند در اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان اثرگذار باشد، امید تحصیلی^۱ است. امید تحصیلی، به صورت انتظار تحصیلی که طی آن فرد انتظار دارد در تحصیل خود به نتایج مثبتی دست یابد، تعریف شده است (یوتسیدی^۲ و همکاران، ۲۰۱۸). پژوهش‌ها نشان می‌دهد که دانش‌آموزان امیدوارتر در تحصیل و زندگی، از دانش‌آموزان کمتر امیدوارتر عملکرد بهتری را نشان می‌دهند (وزیری‌مهر و سلیمی، ۱۴۰۰). فکر امیدوار نشان‌دهنده این اعتقاد است که می‌توان مسیر اهداف را پیدا کرد و باعث انگیزه استفاده از آن مسیر می‌شود و در نتیجه امید جهت دهنده احساسات و رفاه مردم و جزئی ضروری از شادی و موفقیت در زندگی است (اسنایدر^۳ و همکاران، ۲۰۱۸). امید از راه تحصیل می‌تواند یادگیرنده را نسبت به زندگی و داشتن آینده‌ای بهتر و پویا مهیا سازد و ارتباط تنگاتنگی با پیشرفت تحصیلی دارد (دمی^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). امید فرایندی است که طی آن افراد ابتدا اهداف خود را تعیین می‌کنند و سپس راهکارهایی برای رسیدن به آن اهداف خلق می‌کنند و بعد از آن انگیزه لازم برای به اجرا درآوردن این راهکارها را ایجاد کرده و در طول مسیر حفظ می‌کنند (درتاج و همکاران، ۱۳۹۹). در نظام‌های آموزشی براساس نظریه امید^۵، هدف هر چیزی است که فرد بخواهد تجربه مثبت ایجاد آن را در آینده داشته باشد. با توجه به اینکه امید تحصیلی نقش مهمی در انگیزش و موفقیت تحصیلی دارد. دانش‌آموزان را در رسیدن به اهداف تحصیلی کمک می‌کند و سبب می‌شود دانش‌آموزان قدرت بیشتری در برخورد با مشکلات داشته باشند (چیونز^۶ و همکاران، ۲۰۱۹). غلامی‌پور و همکاران (۱۳۹۸) نشان دادند امید تحصیلی به طور مستقیم و معنادار با پیشرفت تحصیلی و انگیزه تحصیلی و خوش‌بینی تحصیلی رابطه داشت. سعادت و همکاران (۱۳۹۸) نشان دادند که بین امید، خوش‌بینی، خودکارآمدی، تاب‌آوری با تعهد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. حاج حسینی و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند امید تحصیلی نقش واسطه‌ای در رابطه میان سبک‌های دل‌بستگی و سرزندگی تحصیلی دارد. در مطالعه‌ای گروتان^۷ و همکاران (۲۰۱۹) نیز نشان دادند امید به تحصیل توانسته نقش میانجی بین خودکارآمدی تحصیلی، پیشرفت تحصیلی و ترک تحصیل داشته باشد. یکی از عوامل کلیدی مؤثر در امید تحصیلی دانش‌آموزان، اشتیاق تحصیلی^۸ است.

1. academic hope

2. Yotsidi

3. Snyder

4. Dami

5. heory of hope

6. Cheavens

7. Grøtan

8. Academic enthusiasm

اشتیاق تحصیلی به میزان انرژی که یک فراگیر برای انجام کارهای تحصیلی خود صرف می‌کند و نیز میزان اثربخشی و کارایی حاصل شده اطلاق می‌شود (چایا، ۲۰۲۲). اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان سازه‌ای است که برای یادگیری بسیار مهم است؛ تا جایی که آن را یک عامل مهم یادگیری می‌دانند (زینیر، ۲۰۱۸). اشتیاق تحصیلی همچنین باعث مشارکت مؤثر در فعالیت‌های مدرسه، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، سازگاری با فرهنگ مدرسه و رابطه مناسب با معلمان و سایر دانش‌آموزان می‌شود (لی، ۲۰۱۷).

از اشتیاق تحصیلی به عنوان سرمایه روانی دانش‌آموزان یادکرده‌اند، این سازه بیانگر ورود فعال به یک فعالیت تحصیلی است و به مقدار انرژی که یادگیرنده برای انجام کارهای تحصیلی صرف می‌کند اطلاق می‌شود. گرین‌وود^۴ و همکاران (۲۰۱۲)، معتقدند اشتیاق تحصیلی علاقه‌مندی به تحصیل است که شامل رفتارهایی مانند پایداری در انجام تکالیف درسی می‌شود. اشتیاق تحصیلی برای یادگیری حیاتی بوده و از آن به عنوان منادی مهم یادگیری یاد می‌شود (هیکس و ویو، ۲۰۱۸). اشتیاق تحصیلی معمولاً به عنوان ساختار انگیزشی به کار برده می‌شود که منعکس کننده تعهد یادگیرنده نسبت به تحصیل است (چانگ و همکاران، ۲۰۱۶). همچنین اشتیاق تحصیلی سازه‌ای است که عملکرد تحصیلی را به طور مثبت پیش‌بینی می‌کند (فرویدنبرگر و سامارکوسکی، ۲۰۱۴). لی و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی نشان دادند که بین حمایت معلم و امید به تحصیل و اشتیاق تحصیلی رابطه مثبتی وجود دارد. همچنین اشتیاق تحصیلی بر امید به تحصیل دانش‌آموزان اثر مستقیمی دارد. نتایج پژوهش سزگین و اردوغان^۸ (۲۰۱۶) نیز به این نتیجه رسیدند رابطه مثبت و معنی‌داری بین خوش‌بینی تحصیلی، امید و اشتیاق وجود دارد. لطفی و آشوری (۲۰۲۳) در مطالعه‌ای نشان دادند اشتیاق تحصیلی بر خوش‌بینی تحصیلی اثر مثبتی دارد. سالمالارو و یوپادیا^۹ (۲۰۱۵) به این نتیجه رسیدند بین بهزیستی تحصیلی و جو کلاس درس با اشتیاق تحصیلی رابطه مستقیم و غیرمستقیم وجود دارد. احمدپور و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند که کفایت اجتماعی با میانجی‌گری اشتیاق تحصیلی با وجدان تحصیلی در ارتباط است. درستکار مقدم و همکاران (۱۴۰۰) به این نتیجه رسیدند که اشتیاق تحصیلی در رابطه علی سبک‌های دل‌بستگی با فرسودگی تحصیلی نقش میانجی را دارد. یکی از متغیرهایی که در رویکرد روانشناسی مثبت‌نگر مورد توجه روانشناسان قرار گرفته است خوش‌بینی تحصیلی^{۱۰} است.

1. Chaya
2. Zyngier
3. Lee
4. Greenwood
5. Hicks, & Wu
6. Chang
7. Freudenberg, & Samarkovski
8. Sezgin & Erdogan
9. Salmela-Aro, & Upadyaya
10. Academic optimism

خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان حوزه جدیدی است که توسط اسچن موران^۱ و همکاران (۲۰۱۳) شکل گرفته است. خوش‌بینی تحصیلی، جمعی از باورهای مرتبط با قوت‌ها و ظرفیت‌های درونی محیط یادگیری به منظور رسیدن به پیشرفت تحصیلی می‌باشد. این باورها مبتنی بر تأکید تحصیلی، خودکارآمدی و اعتماد می‌باشد که با ترکیب هم منجر به ایجاد محیط مثبتی برای فراگیران می‌شود (حجازی، ۱۴۰۰). سلینگمن^۲ (۱۹۹۸، به نقل از حجازی، ۱۴۰۰)، معتقد است خوش‌بینی تحصیلی نقش مهمی در موفقیت و یادگیری دانش‌آموزان ایفا می‌کند. افراد خوش‌بین در تحصیل از رسیدن به هدف اطمینان دارند و آشفتگی و اضطراب کمتری را در طول دوران تحصیل تجربه می‌کنند؛ این در حالی است که افراد بدبین در رسیدن به اهداف تردید دارند و همچنین بیش از افراد خوش‌بین در انجام تکالیف درسی، اضطراب و آشفتگی را تجربه می‌کنند. داتو و همکاران (۲۰۱۸) به این نتیجه رسیدند که خوش‌بینی تحصیلی بالا تأثیر مثبت‌تری بر پیشرفت تحصیلی و عزت‌نفس دانش‌آموزان دارد. پژوهش رند^۳ و همکاران (۲۰۱۹) نشان داد خوش‌بینی، پیش‌بینی کننده عملکرد تحصیلی بهتر و همچنین رضایت از زندگی دانشجویان است و از این طریق می‌تواند بر امید تحصیلی تأثیر مثبت داشته باشد.

با در نظر گرفتن پیشینه نظری و تجربی مطرح شده، نتایج این تحقیق می‌تواند برای دانش‌آموزان، والدین، معلمان و به طور کلی نظام آموزشی مفید باشد. معلمان با کسب آگاهی و شناخت عوامل مؤثر بر اشتیاق تحصیلی، خوش‌بینی تحصیلی و امید تحصیلی می‌توانند در افزایش اطمینان و اعتماد دانش‌آموزان نسبت به توانایی‌هایشان آن‌ها را یاری کنند؛ بنابراین با توجه به کمبود پژوهش در زمینه تأثیر اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان به نظر می‌رسد ایجاد موازنه بین اشتیاق تحصیلی، خوش‌بینی تحصیلی و امید تحصیلی ضروری است، لذا پژوهش حاضر به بررسی تأثیر اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش‌بینی تحصیلی در دانش‌آموزان می‌پردازد.

روش

روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و به لحاظ هدف از نوع کاربردی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به تعداد ۴۱۹۱ نفر (۱۵۰۰ نفر پایه دهم، ۱۴۴۶ نفر پایه یازدهم و ۱۲۴۵ نفر پایه دوازدهم) که ۳۲۵ نفر دانش‌آموزان (۱۲۶ نفر پایه دهم، ۱۲۰ نفر پایه یازدهم و ۱۰۶ نفر پایه دوازدهم) به طور طبقه‌ای تصادفی برحسب پایه تحصیلی انتخاب شدند. در این تحقیق برای گردآوری داده‌ها از سه پرسشنامه استاندارد به شرح ذیل استفاده شده است:

1. Tschannen-Moran
2. Seligman
3. Rand

پرسشنامه اشتیاق تحصیلی: پرسشنامه استاندارد اشتیاق تحصیلی^۱ توسط فردریکز^۲ و همکاران (۲۰۰۴) طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه ۱۵ گویه و ۳ مؤلفه (اشتیاق رفتاری، اشتیاق عاطفی و اشتیاق شناختی) دارد و با یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (هرگز=۱، بندرت=۲، بعضی اوقات=۳، بیشتر اوقات=۴، همیشه=۵)، اشتیاق تحصیلی را می-سنجد. حداقل و حداکثر نمره به ترتیب ۱۵ و ۷۵ می‌باشد. فردریکز و همکاران (۲۰۰۴) ضریب پایایی این مقیاس را ۰/۸۶ گزارش نموده‌اند. روایی این پرسشنامه در پژوهش عباسی و همکاران (۱۳۹۴) تأیید شده و پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۶۶ به دست آمده است. در مطالعه چمنی و همکاران (۱۳۹۶) اعتبار این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است. همچنین میزان اعتبار این ابزار در پژوهش گنجی و همکاران (۱۳۹۵) با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۷ محاسبه شد. اعتبار مقیاس‌های اشتیاق شناختی، اشتیاق عاطفی، اشتیاق رفتاری و نمره کل پرسشنامه در پژوهش فرج‌زاده و همکاران (۱۳۹۹) با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۸، ۰/۷۹ و ۰/۸۰ محاسبه شده است.

پرسشنامه خوش‌بینی تحصیلی: پرسشنامه خوش‌بینی تحصیلی^۳ توسط اسپنچن‌موران و همکاران (۲۰۱۳)، طراحی شده و شامل سه مؤلفه و ۲۸ سؤال است. این پرسشنامه براساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت که برای گزینه خیلی کم امتیاز (۱)، کم امتیاز (۲)، متوسط امتیاز (۳)، زیاد امتیاز (۴) و خیلی زیاد امتیاز (۵) تعلق می‌گیرد. البته شیوه نمره‌گذاری سؤال‌های ۱۷، ۲۳ و ۲۸ به صورت معکوس است. حداقل نمره کسب شده ۲۸ و حداکثر ۱۴۰ می‌باشد. نمره بین ۲۰-۴۰ برابر است با خوش‌بینی تحصیلی کم، ۴۰-۶۰ خوش‌بینی تحصیلی متوسط و ۷۰ به بالا خوش‌بینی تحصیلی زیاد می‌باشد. این پرسشنامه شامل سه خرده مقیاس تأکید تحصیلی (۸ گویه)، اعتماد دانش‌آموزان به معلمان (۱۰ گویه) و یگانگی به مدرسه (۱۰ گویه) می‌باشد. در پژوهش اسپنچن‌موران و همکاران (۲۰۱۳)، برای هر یک از خرده مقیاس‌های این پرسشنامه به ترتیب گزارش دادند: خرده مقیاس اعتماد دانش‌آموزان به معلمان ۰/۹۳، تأکید تحصیلی دانش‌آموزان ۰/۹۶ و احساس یگانگی به مدرسه ۰/۹۵ به دست آمد که نشان از مطلوب بودن اعتبار پرسشنامه دارد. همچنین اعتبار این پرسشنامه در پژوهش ملایی و همکاران (۱۳۹۳) برای هر یک از خرده مقیاس‌ها به ترتیب برابر ۰/۹۱، ۰/۸۶، ۰/۸۹ و برای کل ابزار ۰/۹۲ به دست آمد.

پرسشنامه امید تحصیلی: برای سنجش امید تحصیلی از پرسشنامه امید به تحصیل^۴ خرمایی و کمری (۱۳۹۶) که به منظور سنجش امید به تحصیل در دانش‌آموزان طراحی و تدوین شده است، استفاده گردید. این پرسشنامه دارای ۲۷ سؤال و ۴ مؤلفه می‌باشد و براساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) با سؤالاتی مانند (با درس خواندن می‌توانم شغل مناسبی در آینده پیدا کنم)، به سنجش امید به تحصیل می‌پردازد. سؤالات ۶-۹-۱۰-

1. Academic Enthusiasm Questionnaire
2. Fredricks
3. Student Academic Optimism
4. Academic Hope Scale

۱۱-۱۳-۲۱-۲۴-۲۷ به صورت معکوس نمره‌گذاری شده است. همچنین دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۲۷ تا ۱۳۵ خواهد بود. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر امید به تحصیل خواهد بود و بالعکس. اعتبار این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش خرمائی و کمری (۱۳۹۶) ۰/۹۴؛ و در پژوهش قدم‌پور و همکاران (۱۳۹۷)، ۰/۹۲ برآورد شده است.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی مربوط به میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در جدول ۱ نشان داده شده است.

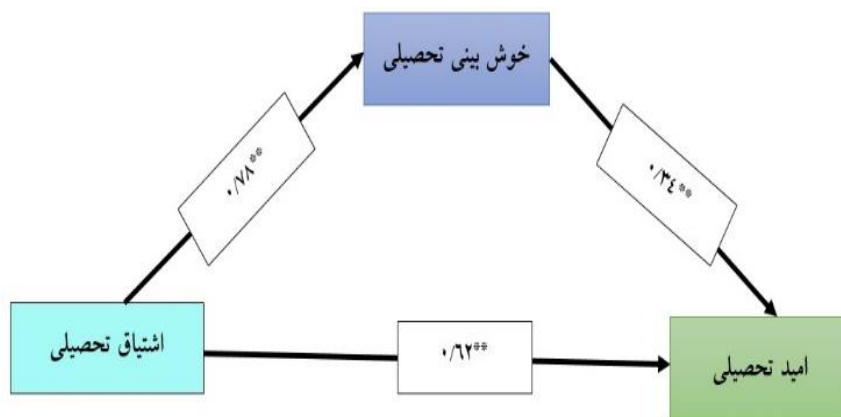
جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد اشتیاق تحصیلی، امید تحصیلی و خوش‌بینی تحصیلی

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
اشتیاق رفتاری	۳۵۲	۱۳/۵۰	۳/۸۳
اشتیاق عاطفی	۳۵۲	۲۰/۶۶	۵/۵۰
اشتیاق شناختی	۳۵۲	۱۷/۱۰	۴/۶۶
اشتیاق تحصیلی	۳۵۲	۵۱/۲۶	۱۳/۲۲
امید به کسب فرصت‌ها	۳۵۲	۲۳/۲۹	۶/۱۶
امید به کسب مهارت‌های زندگی	۳۵۲	۲۸/۴۵	۶/۷۶
امید به سودمندی مدرسه	۳۵۲	۲۶/۳۵	۴/۹۹
امید به کسب شایستگی	۳۵۲	۱۴/۱۷	۴/۰۳
امید تحصیلی	۳۵۲	۹۲/۲۶	۱۹/۵۶
اعتماد دانش‌آموزان به معلمان	۳۵۲	۳۲/۱۷	۹/۱۵
تأکید تحصیلی دانش‌آموزان	۳۵۲	۲۶/۳۹	۶/۷۷
یگانگی به مدرسه	۳۵۲	۳۲/۸۰	۹/۲۱
خوش‌بینی تحصیلی	۳۵۲	۹۱/۳۶	۲۴/۸۵

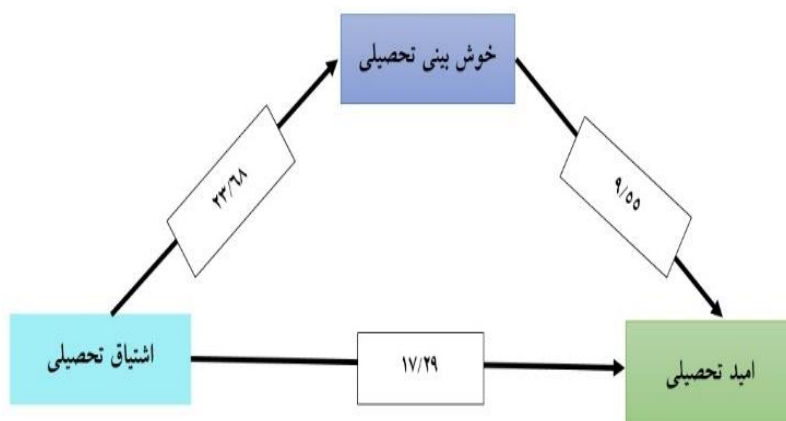
یافته‌های استنباطی مربوط به بررسی سؤالات پژوهش در جدول‌های زیر ارائه شده است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی اشتیاق تحصیلی با امید تحصیلی و خوش‌بینی تحصیلی و مؤلفه‌های آن

متغیرها	امید به کسب فرصت‌ها	امید به کسب مهارت‌های زندگی	امید به سودمندی مدرسه	امید به کسب شایستگی	امید تحصیلی
اشتیاق تحصیلی	۰/۸۱۳**	۰/۷۷۰**	۰/۷۴۳**	۰/۸۳۵**	۰/۸۸۴**
متغیرها	اعتماد دانش‌آموزان به معلمان	تأکید تحصیلی دانش‌آموزان	یگانگی به مدرسه	خوش‌بینی تحصیلی	
اشتیاق تحصیلی	۰/۷۸۵**	۰/۷۵۳**	۰/۷۸۱**	۰/۷۸۴**	
امید تحصیلی	۰/۸۲۰**	۰/۸۰۰**	۰/۸۲۲**	۰/۸۲۵**	

نمودار ۱. مسیر برون داد مربوط به ضرایب مسیر مدل مفهومی تحقیق

نمودار ۲. مسیر برون داد مربوط به ضرایب استاندارد t مدل مفهومی تحقیق

جدول ۳: شاخص‌های برازش اشتیاق تحصیلی و امید تحصیلی با خوش‌بینی تحصیلی

شاخص‌های برازش مدل	X ² /df	RMSEA	NFI	NNFI	CFI	IFI	RFI	GFI	AGFI
مقدار بدست آمده	۲/۳۹	۰/۰۶۱	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۹	۰/۹۷	۰/۹۸	۰/۹۶	۰/۹۵

نتایج تحلیل مسیر به منظور برآورد اثر مستقیم اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی در دانش‌آموزان در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. برآورد اثر مستقیم اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان

نتیجه	متغیر وابسته		متغیر مستقل	
	ضریب مسیر	ضریب معناداری (t)	ضریب مسیر	ضریب معناداری (t)
	مقدار	P	مقدار	P
تأیید	امید تحصیلی	۰/۶۳**	اشتیاق تحصیلی	۰/۰۰۱

نتایج جدول (۴) و نمودارهای (۱ و ۲) در بررسی ضریب مسیر اشتیاق تحصیلی و امید تحصیلی دانش‌آموزان نشان می‌دهد، ضریب مسیر اشتیاق تحصیلی با امید تحصیلی برابر با (۰/۶۳) با مقدار t-value بدست آمده از مسیر مورد

بررسی (۱۷/۲۹)، به احتمال ۹۹ درصد معنادار می‌باشد ($P < 0/01$) بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان تأثیر مستقیم و معناداری دارد. نتایج تحلیل مسیر به منظور برآورد اثر مستقیم اشتیاق تحصیلی بر خوش‌بینی تحصیلی در دانش‌آموزان در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. برآورد اثر مستقیم اشتیاق تحصیلی بر خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان

نتیجه	ضریب معناداری (t)		ضریب مسیر		متغیر میانجی	متغیر مستقل
	P	مقدار	P	مقدار		
تأیید	۰/۰۰۱	۲۳/۶۸**	۰/۰۰۱	۰/۷۸**	خوش‌بینی تحصیلی	اشتیاق تحصیلی

نتایج جدول (۵) و نمودارهای (۱ و ۲) در بررسی ضریب مسیر اشتیاق تحصیلی و خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان نشان می‌دهد، ضریب مسیر اشتیاق تحصیلی با خوش‌بینی تحصیلی برابر با (۰/۷۸) با مقدار t-value بدست آمده از مسیر مورد بررسی (۲۳/۶۸)، به احتمال ۹۹ درصد معنادار می‌باشد ($P < 0/01$) بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اشتیاق تحصیلی بر خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان تأثیر مستقیم و معناداری دارد. نتایج تحلیل مسیر به منظور برآورد اثر مستقیم خوش‌بینی تحصیلی بر امید تحصیلی در دانش‌آموزان در جدول ۶ ارائه شده است.

جدول ۶. برآورد اثر مستقیم خوش‌بینی تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان

نتیجه	ضریب معناداری (t)		ضریب مسیر		متغیر میانجی	متغیر وابسته
	P	مقدار	P	مقدار		
تأیید	۰/۰۰۱	۹/۵۵**	۰/۰۰۱	۰/۳۴**	خوش‌بینی تحصیلی	امید تحصیلی

نتایج جدول (۶) و نمودارهای (۱ و ۲) در بررسی ضریب مسیر خوش‌بینی تحصیلی و امید تحصیلی دانش‌آموزان نشان می‌دهد، ضریب مسیر خوش‌بینی تحصیلی با امید تحصیلی برابر با (۰/۳۴) با مقدار t-value بدست آمده از مسیر مورد بررسی (۹/۵۵)، به احتمال ۹۹ درصد معنادار می‌باشد ($P < 0/01$) بنابراین می‌توان نتیجه گرفت خوش‌بینی تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان تأثیر مستقیم و معناداری دارد. نتایج تحلیل مسیر به منظور برآورد اثر غیرمستقیم اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق خوش‌بینی تحصیلی و نیز اثر کل اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان در جدول ۷ ارائه شده است.

جدول ۷. برآورد اثر غیرمستقیم و اثر کل اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی با خوش‌بینی تحصیلی

نتیجه	اثر کل		اثر غیرمستقیم		متغیر وابسته	متغیر میانجی	متغیر مستقل
	P	مقدار	P	مقدار			
تأیید	۰/۰۰۱	۱/۰۴**	۰/۰۰۱	۰/۲۶**	امید تحصیلی	خوش‌بینی تحصیلی	اشتیاق تحصیلی

همان‌طور که در جدول (۷) و شکل (۱ و ۲) مشخص گردید محاسبه اثر مسیرهای ساختاری حاکی از آن است اشتیاق تحصیلی به طور مستقیم با خوش‌بینی تحصیلی (۰/۷۸) و همچنین اثر مستقیم امید تحصیلی با خوش‌بینی

تحصیلی (۰/۳۴) برآورد شده و سپس مراحل محاسباتی اثر غیرمستقیم اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش‌بینی تحصیلی (۰/۲۶) برآورد گردید. با توجه به مقدار t -value های بدست آمده از مسیرهای مورد بررسی، با احتمال (p -value) که کوچک‌تر از ۰/۰۵ می‌باشد لذا اثر غیرمستقیم به لحاظ آماری معنادار می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش‌بینی تحصیلی در دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان تأثیر غیرمستقیم و معنی‌داری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف تحقیق حاضر تعیین تأثیر اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش‌بینی تحصیلی در دانش‌آموزان بود. نتایج حاصل از تحلیل مسیر نشان داد اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان با ضریب مسیر (۰/۶۲) تأثیر مستقیم و معناداری دارد. این یافته با یافته‌های احمدپور و همکاران (۱۴۰۰)، درستکارمقدم و همکاران (۱۴۰۰) لی و همکاران (۲۰۲۱)، سزگین و اردوغان (۲۰۱۵)، لطفی و آشوری (۲۰۲۳) همسویی و همخوانی دارد. احمدپور و همکاران (۱۴۰۰) به این نتیجه رسیدند که بین متغیرهای امید تحصیلی و حمایت عاطفی ادراک شده با بهزیستی تحصیلی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. لی و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی نشان دادند که بین حمایت معلم و امید به تحصیل و اشتیاق تحصیلی رابطه مثبتی وجود دارد. همچنین اشتیاق تحصیلی بر امید به تحصیل دانش‌آموزان اثر مستقیمی دارد. نتایج پژوهش سزگین و اردوغان (۲۰۱۵) نیز به این نتیجه رسیدند رابطه مثبت و معنی‌داری بین خوش‌بینی تحصیلی، امید و اشتیاق وجود دارد. امید پایه شخصیتی و منبع زندگی دانش‌آموزان در نظر گرفته می‌شود وقتی امید به آینده در ارتباط با فشر دانش‌آموزان به عنوان آینده‌سازان جامعه مطرح می‌شود، اهمیت آن دوچندان می‌شود زیرا می‌تواند به عنوان ابزاری در افزایش خلاقیت میان دانش‌آموزان گردد. از سویی دیگر از اشتیاق تحصیلی به عنوان سرمایه روانی دانش‌آموزان و تلاش مستقیم آن‌ها برای یادگیری و کسب مهارت‌ها و تمایل به ارتقاء سطح موفقیت‌ها یاد کرده‌اند که می‌تواند منجر به مشارکت مؤثر در فعالیت‌های مدرسه، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، سازگاری با فرهنگ مدرسه و رابطه مناسب با معلمان و سایر دانش‌آموزان شود؛ بنابراین چنین می‌توان تبیین کرد که برنامه‌ریزی جهت ارتقای اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان می‌تواند نقش مهمی در افزایش امید تحصیلی دانش‌آموزان داشته باشد.

تحلیل ضرایب مسیر نشان داد اشتیاق تحصیلی بر خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان با ضریب مسیر (۰/۷۸) تأثیر مستقیم و معناداری داشت. این یافته با یافته‌های فرویدنبرگر و سامارکووسکی (۲۰۱۴)، داتو و همکاران (۲۰۱۸)، سالمالارو و یوپادایا (۲۰۱۵) مطابقت دارد. فرویدنبرگر و سامارکووسکی (۲۰۱۴)، در مطالعه‌ای نشان دادند اشتیاق تحصیلی بر خوش‌بینی تحصیلی اثر مثبتی دارد. داتو و همکاران (۲۰۱۸) به این نتیجه رسیدند که خوش‌بینی تحصیلی بالا تأثیر مثبت‌تری بر پیشرفت تحصیلی و عزت‌نفس دانش‌آموزان دارد. یوپادایا و سالمالارو (۲۰۱۵) به این نتیجه رسیدند بین بهزیستی تحصیلی و جو کلاس درس با اشتیاق تحصیلی

رابطه مستقیم و غیرمستقیم وجود دارد. خوش‌بینی نقش مهمی در موفقیت و یادگیری دانش‌آموزان دارد و یک ویژگی روان‌شناختی است که می‌تواند صرف‌نظر از توانایی یا انگیزش، فراگرفته شود، افزایش یابد و باعث ایجاد محیط مثبت در محیط آموزشی گردد. همچنین خوش‌بینی تحصیلی باعث می‌شود دانش‌آموزان با تأکید بر یادگیری خود، اعتماد به معلم و احساس هویت نسبت به محیط آموزشی زمینه پیشرفت تحصیلی خود را فراهم آورند. از سویی دیگر، اشتیاق تحصیلی در مطالعات آموزش‌وپرورش امری ضروری است و حالتی بادوام در درون فرد است که باعث درگیری و بهزیستی در فعالیت‌های مدرسه می‌شود؛ بنابراین چنین می‌توان تبیین نمود که با افزایش اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان، امید تحصیلی آن‌ها نیز بهبود پیدا می‌کند.

نتایج حاصل از تحلیل مسیر حاکی از آن بود که خوش‌بینی تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع دوم متوسطه ناحیه دو شهر زاهدان با ضریب مسیر (۰/۳۴) تأثیر مستقیم و معناداری دارد. این یافته با نتایج غلامی‌پور و همکاران (۱۳۹۸)، سعادت و همکاران (۱۳۹۸)، رند و همکاران (۲۰۱۹) همسویی و همخوانی دارد. غلامی‌پور و همکاران (۱۳۹۸) نشان دادند امید تحصیلی به طور مستقیم و معنادار با پیشرفت تحصیلی و انگیزه تحصیلی و خوش‌بینی تحصیلی رابطه داشت. سعادت و همکاران (۱۳۹۸) نشان دادند که بین امید، خوش‌بینی، خودکارآمدی، تاب‌آوری با تعهد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. رند و همکاران (۲۰۱۹) به این نتیجه رسیدند امید پیش‌بینی کننده عملکرد تحصیلی بهتر و همچنین خوش‌بینی و رضایت از زندگی دانشجویان است. در کنار تمامی فعالیت‌ها، فعال نمودن دانش‌آموزان در جهت امیدواری در حال و آینده یکی از ضروری‌ترین مسائلی است که باید در برنامه‌های جاری آموزش‌وپرورش و سایر ارگان‌های ذیربط مورد توجه و پیگیری قرار گیرد. پژوهشگران بر این باورند که امید تحصیلی برای مقابله با مشکلات و برای سلامت روان دانش‌آموزان ضروری می‌باشد پس می‌توان گفت که امید در عرصه تحصیلی برای دانش‌آموزان و برای یادگیرندگان یک نیاز اساسی است. همچنین نگاه و باور مثبت تأکید شده در خوش‌بینی تحصیلی به‌سان نیروی محرکه، تلاش، کوشش و پشتکار در تحصیل و به دنبال آن پیشرفت تحصیلی را زمینه‌سازی می‌کند؛ بنابراین خوش‌بینی تحصیلی از این طریق می‌تواند موجب ارتقای عملکرد تحصیلی و احساس موفقیت دانش‌آموزان شود؛ بنابراین چنین می‌توان تبیین نمود که خوش‌بینی تحصیلی به طور مستقیم می‌تواند در بهبود امید تحصیلی دانش‌آموزان مؤثر باشد و امید به تحصیل را در آنان افزایش دهد.

نتیجه حاصل از تحلیل مسیر اثر غیرمستقیم اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی از طریق نقش میانجی خوش‌بینی تحصیلی (۰/۲۶) را نشان می‌دهد. این یافته با نتایج احمدپور و همکاران (۱۴۰۰)، درستکار مقدم و همکاران (۱۴۰۰)، حاج حسینی و همکاران (۱۴۰۰)، غلامی‌پور و همکاران (۱۳۹۸)، گروتان و همکاران (۲۰۱۹)، رند و همکاران (۲۰۱۹)، سالم‌الآرو و یوپادایا (۲۰۱۵)، سزگین و اردوغان (۲۰۱۵) در برخی جهات همسویی و همخوانی دارد. احمدپور و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند که کفایت اجتماعی با میانجی‌گری اشتیاق تحصیلی با وجدان تحصیلی در ارتباط است. درستکار مقدم و همکاران (۱۴۰۰) به این نتیجه رسیدند که اشتیاق تحصیلی در رابطه علی سبک‌های دل‌بستگی با فرسودگی

تحصیلی نقش میانجی را دارد. حاج حسینی و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند امید تحصیلی نقش واسطه‌ای در رابطه میان سبک‌های دل‌بستگی و سرزندگی تحصیلی دارد. در مطالعه‌ای گروتان و همکاران (۲۰۱۹) نیز نشان دادند امید به تحصیل توانسته نقش میانجی بین خودکارآمدی تحصیلی، پیشرفت تحصیلی و ترک تحصیل داشته باشد. در مجموع با توجه به نتایج حاصل می‌توان گفت که اشتیاق تحصیلی بر امید تحصیلی تأثیر مستقیم و معنادار دارد، همچنین اشتیاق تحصیلی از طریق خوش‌بینی تحصیلی بر امید تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر غیرمستقیم و معنادار دارد. نتایج این پژوهش به دلیل استفاده از پرسشنامه تمام محدودیت‌های پرسشنامه را دارا است. با توجه به نتایج پژوهش به معلمان پیشنهاد می‌شود به نقش امید و امیدواری در کلاس درس توجه داشته باشند و حداکثر تلاش خود را در بالا بردن امیدواری به کار ببرند و در مدرسه فضایی فراهم کنند که دانش‌آموزان از یادگیری لذت ببرند و به پیشرفت خود امیدوار شوند تا زمینه اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان را فراهم آورند همچنین به معلمان پیشنهاد می‌شود به بهبود محیط کلاس درس توجه نمایند، بدین‌صورت که معلمان با توجه به دروس مختلف از روش‌های تدریس متنوع استفاده کنند تا نگرش مثبت در دانش‌آموزان نسبت به کلاس درس ایجاد نمایند و از این طریق نقش مهمی در افزایش اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان داشته باشند.

منابع

- احمدپور، روزینا؛ هاشمی، نظام؛ نجاری، مسعود و آرمند، محمد (۱۴۰۰). مدل ساختاری وجدان تحصیلی براساس کفایت اجتماعی با نقش میانجی اشتیاق تحصیلی. سلامت روان کودک ۸(۲)، ۱۱۹-۱۰۷.
- چمنی، محمد؛ عجم، علی اکبر؛ سلم آبادی، مجتبی (۱۳۹۶). بررسی نقش هوش اجتماعی و انگیزش تحصیلی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. نشریه: توسعه‌ی آموزش جندی شاپور، ۸(۴): ۴۰۸-۳۹۹.
- حاج حسینی، منصوره؛ هدایتی، الهه و غلامعلی لواسانی، مسعود (۱۴۰۰). الگوی ساختاری ارتباط میان سبک دل‌بستگی و سرزندگی تحصیلی: نقش واسطه‌ای امید. روانشناسی تربیتی، ۱۷(۵۹): ۲۲-۱.
- حجازی، الهه (۱۴۰۰). روانشناسی تربیتی در هزاره سوم، تهران: انتشارات رشد.
- خرمایی، فرهاد و کمری، سامان (۱۳۹۵). ساخت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس امید به تحصیل. راهبردهای شناختی در یادگیری، ۵(۸)، ۳۷-۱۵.
- درتاج، اطهره، توحیدی، افسانه، تجربه‌کار، مهشید (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش کاهش استرس مبتنی بر ذهن آگاهی بر امید تحصیلی، سرسختی تحصیلی، سازگاری تحصیلی و ذهن آگاهی، پژوهش‌نامه روانشناسی مثبت، ۶(۳)، ۹۰-۶۹.
- درستکارمقدم، حسین؛ درتاج، فریبرز و فرخی، نورعلی (۱۴۰۰). نقش میانجیگری اشتیاق تحصیلی در رابطه علی سبک‌های دل‌بستگی با فرسودگی تحصیلی دانشجویان. رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۱۲(۱)، ۱۶۸-۱۵۸.
- سعادت، سجاده؛ داورپناه، سیده‌هدایت‌اله؛ سعیدپور، فریبا و سمیعی، فاطمه (۱۳۹۸). نقش سرمایه‌های روان‌شناختی (امید، خوش‌بینی، خودکارآمدی، تاب‌آوری) در تعهد تحصیلی دانشجویان. نشریه: راهبردهای آموزش (راهبردهای آموزش در علوم پزشکی)، ۱۲(۳): ۱۱-۱.

- عباسی، مسلم؛ اعیادی، نادر؛ شفیعی؛ هادی و پیرانی، ذبیح (۱۳۹۴). نقش بهزیستی اجتماعی و سرزندگی تحصیلی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری. نشریه: راهبردهای آموزش (راهبردهای آموزش در علوم پزشکی)، ۸(۶): ۵۴-۴۹.
- غلامی‌پور، مژگان، توحیدی، افسانه، عسکرزاده، قاسم (۱۳۹۸). رابطه امید تحصیلی با پیشرفت تحصیلی و انگیزه تحصیلی با نقش واسطه‌ای خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان دختر متأهل، آموزش در علوم انتظامی، ۶(۲۱): ۱۷۲-۱۴۵.
- فرج زاده، پروین؛ غضنفری، احمد؛ چرامی، مریم و شریفی، طیبه (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش سرمایه‌های روان‌شناختی بر اهمال‌کاری تحصیلی دانشجو معلمان دختر با اشتیاق تحصیلی پایین. نشریه: پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، ۷(۴)، (پیاپی ۳۱-۴۲): ۳۱-۴۲.
- قدم‌پور، عزت‌اله؛ حیدریانی، لیلا؛ برزگر بفرویی، مهدی و دهقان منشادی، منصور (۱۳۹۷). بررسی نقش امید تحصیلی و حمایت عاطفی ادراک شده در پیش‌بینی بهزیستی تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی. پژوهش در آموزش علوم پزشکی، ۱۰ (۳): ۴۷-۵۷.
- گنجی، بی‌نظیر؛ توکلی، سمیرا؛ بنی‌اسدی شهریابک، فائزه و اسدی، سکینه (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت و اشتیاق تحصیلی دانشجویان. ۹(۲): ۱۵۵-۱۵۰.
- ملائی، فاطمه، حجازی، مسعود، یوسفی افراشته، مجید، مروتی، ذکراه. (۱۳۹۹). نقش میانجی ذهن آگاهی در رابطه بین اشتیاق تحصیلی و سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان دختر. فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۴ (۴۸)، ۷۵-۹۰.
- وزیری‌مهر و سلیمی (۱۴۰۰). مدل یابی ساختاری تأثیر امید تحصیلی بر درگیری تحصیلی با نقش میانجی خودکارآمدی تحصیلی بر روی دانش‌آموزان، فصلنامه مطالعات روانشناسی تربیتی، ۱۸ (۴۴): ۶۲-۷۳.

References

- Chang, E., Lee, A., Byeon, E., Seong, H., Lee, S.M. (2016). The mediating effect of motivational types in the relationship between perfectionism and academic burnout. *Personality and Individual Differences*, 89 (6), 202-210.
- Chaya, H. (2022). The variables affecting students' enthusiasm for studying in virtual settings: a review. *Asian J. Sci. Technol. Soc*, 1(1), 11-16. doi: 10.53402/ajsts. v1i1.5
- Chena, J., Huebner, E. S., and Tian, Cheavens, J. S., Heiy, J. E., Feldman, D. B., Benitez, C., & Rand, K. L. (2019). Hope, goals, and pathways: Further validating the hope scale with observer ratings. *The Journal of Positive Psychology*, 14(4), 452-462.
- Cheavens, J.S., Feldman, D.B., Gum, A., Michael, S.T., & Snyder, C.R. (2019). *Social indicators research*, 77(2), 61-78.
- Dami, Z. A., Tameon, S. M., & Saudale, J. (2020). The predictive role of academic hope in academic procrastination among students: a mixed methods study. *Pedagogika*, 137(1), 208-229.
- Datu, J. A. D., King, R. B., & Valdez, J. P. M. (2018). Psychological capital bolsters motivation, engagement, and achievement: Cross-sectional and longitudinal studies. *The Journal of Positive Psychology*, 13(3), 260-270.

- Fredricks, J.A., Phyllis C.B., & Alison, H. (2004). School Engagement: Potential of the Concept, State of the Evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59-109.
- Freudenberg, B. & Samarkovski, L. (2014). Enthusiasm and the effective modern academic, *Australian Universities Review*, 56(1), 22-31.
- Greenwood, J., Horton, D. J. & Utley, S. (2012). Parental influences on achievement motivation and student engagement. In S. L. Christenson, A. L. Reschly, & C. Wylie (Eds.), *The handbook of research on student engagement* (pp. 315–342). New York: Springer.
- Grøtan, K., Sund, E. R., Bjerkeset, O. (2019). Mental Health, Academic Self-Efficacy and Study Progress Among College Students. *Frontiers in Psychology*, 10, 1-11
- Hicks, R. E., & Wu, F. M. Y. (2018). Psychological capital as mediator between adaptive perfectionism and academic procrastination. *GSTF Journal of Psychology (JPsych)*, 2 (1), 1-10.
- Lee, W.W.S. (2017). Relationships among grit, academic performance, perceived academic failure, and stress in associate degree students. *Journal of Adolescence*, 60 (7), 148-152.
- Lei, H., Cui, Y., & Chiu, M.M. (2021) The relationship between teacher support and students' academic emotions: A Meta-Analysis. *Front. Psychol.* 8:2288.
- lotfi, S., & Ashouri, H. (2023). The relationship between academic optimism and academic engagement with the mediating role of goal orientation and academic identity of girls' secondary school students. *Management and Educational Perspective*, 5(1), 92-110.
- Rand, K. L., Martin, A. D., & Shea, A. M. (2019). Hope, but not optimism, predicts academic performance of law students beyond previous academic achievement. *Journal of Research in Personality*, 45, 638- 686.
- Salmela-Aro, K., Upadyaya, K. (2015). The school work engagement inventory. Energy, Dedication and Absorption (EDA). *European journal of psychological assessment*, 28(1), 60-67.
- Sezgin, F., & Erdogan, O. (2016). Academic Optimism, Hope and Zest for Work as Predictors of Teacher Self-Efficacy and Perceived Success. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 15, 7-19.
- Snyder, C. R., Lopez, S. J., Shorey, H. S., Rand, K. L. & Feldman, D. B. (2003). Hope theory, measurements, and applications to school psychology. *School Psychology Quarterly*, 18(1), 122-139.
- Snyder, C. R., Rand, K. L., & Sigmon, D. R. (2018). Hope theory: A member of the 933 positive psychology family. In M. W. Gallagher & S. J. Lopez (Eds.) *The Oxford handbook of hope* (pp. 27–44). New York: Oxford University Press.
- Tschannen-Moran, M. Bankole, R. A. Mitchell, R.M. & Moore J. R. D.M. (2013). Student academic optimism: A confirmatory factor analysis. *Journal of Educational Administration*, 51 (2), 150-175.
- Yotsidi, V., Pagoulatou, A., Kyriazos, T., & Stalikas, A. (2018). The role of hope in academic and work environments: An integrative literature review. *Psychology*, 9(3), 385-402.
- Zyngier, D. (2018). (Re) Conceptualising student engagement: Doing education not doing time. *Teaching and Teacher Education*, 24 (7), 1765- 1776.